

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Směrnice SP

UŽÍVÁNÍ A REGULACE VZDUŠNÉHO PROSTORU ČR

ZÁSADY A POSTUPY PRO REGULACI VZDUŠNÉHO
PROSTORU KOMPETENCE, POVINOSTI A PRINCIPY
PODLE KTERÝCH SPRÁVNÍ ORGÁN ZAJIŠŤUJE
A PROVÁDÍ REGULACI VZDUŠNÉHO PROSTORU ČR

CAA/S-SP-021-2/2020

Č. j. 12162-21-701

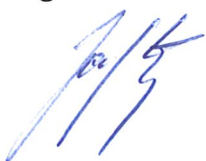
Verze: 3.0

Datum účinnosti: 27. 01. 2022

V Praze dne: 9. prosince 2021
Schválil (podpis):

Ing. Vítězslav Hezký
Ředitel Sekce provozní

Za správnost navrhovatel:
Ing. Josef Kopp

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

KONTROLNÍ SEZNAM STRAN

Strana číslo	Verze	Datum	Strana číslo	Verze	Datum
1 až 31	1. vydání	26. 03. 2020			
1 až 31	2. vydání	23. 04. 2021			
1 až 32	3. vydání	09. 12. 2021			

ROZDĚLOVNÍK

Číslo výtisku	Status	Kancelář
0	Originál + potvrzení o seznámení se s vnitřním předpisem	správce dokumentů
1	Originál	Intranet

ÚČINNOST SMĚRNICE, ZMĚN A OPRAV

Verze	Datum účinnosti	Změnil (-a)	
		Datum	Příjmení/podpis
1. vydání	01. 04. 2020	Zpracováno	
2. vydání	28. 04. 2021	23. 04. 2021	Želmíra Harantová
3. vydání	27. 01. 2022	09. 12. 2021	Želmíra Harantová

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Směrnice vychází z požadavků uvedených v nařízení Komise (ES) č. 2150/2005, ze dne 23. prosince 2005, kterým se stanoví společná pravidla pro pružné využívání vzdušného prostoru (FUA), využívá nebo se odkazuje na specifikace uvedené v European Route Network Plan, Part 3 – Airspace Management Handbook a zpracovává národní pravidla a postupy používané Úřadem pro civilní letectví ČR (Úřad) ve smyslu § 44 zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a jeho prováděcí vyhlášky.

Předmětem směrnice je popis systému řízení využívání vzdušného prostoru ČR v kontextu požadavků výše uvedeného nařízení Komise (EU), a dále pak popis činností Úřadu (zejména inspektora ASM oddělení dohledu ONS/SP) ve vztahu ke KSASM a KASM.

Aktuální verze této směrnice zpracovává především požadavky týkající se postupů pro navrhování struktur vzdušného prostoru dle PNK (EU) 2017/373 ve znění PNK (EU) 2020/469.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

OBSAH

KONTROLNÍ SEZNAM STRAN	3
ROZDĚLOVNÍK.....	3
ÚČINNOST SMĚRNICE, ZMĚN A OPRAV	4
ÚVODNÍ USTANOVENÍ	5
OBSAH	6
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A DEFINIC.....	8
DEFINICE	10
1 Základní ustanovení	11
1.1 Cíl směrnice	11
1.2 Závaznost a odpovědnost.....	11
1.3 Legislativní rámec a použité normy.....	11
1.4 Struktury vzdušného prostoru	12
2 Koncept FUA.....	13
2.1 Cíl implementace konceptu.....	13
2.2 ASM úroveň 1 – obecně	14
2.3 ASM úroveň 2 – obecně	14
2.4 ASM úroveň 3 – obecně	14
3 Vzdušný prostor ČR a řízení jeho využívání	14
3.1 Aplikace konceptu FUA v ČR.....	14
3.2 Politika, strategie a priority.....	15
3.3 ASM úroveň 1 – KASM a KSASM.....	15
3.4 Změna v rozdělení vzdušného prostoru.....	15
3.5 Konstruktor struktur vzdušného prostoru (ASD).....	16
3.6 Hodnocení efektivity aplikace konceptu FUA	17
3.7 Hodnocení efektivity využívání vzdušného prostoru	18
3.8 ASM úroveň 2 – AMC.....	18
3.9 ASM úroveň 3 – ATM	18
3.10 Publikace informací týkajících se vzdušného prostoru.....	18
3.11 Postupy Úřadu.....	19
3.12 Úloha Úřadu	19
3.13 Inspektor ASM.....	19
3.14 Řešení požadavků uživatelů vzdušného prostoru – aplikace regulace.....	19
3.15 Omezení a zakázání.....	20
3.16 Dočasné vyhrazení	20
3.17 Správní postupy.....	20
3.18 Povolování vstupu do zakázaných prostorů.....	22
3.19 Proces správního řízení o povolení vstupu do zakázaného prostoru zahájeného na	

	základě podané žádosti	22
3.20	Výjimka ze schvalovacího procesu o povolení vstupu do zakázaného prostoru.....	23
4	Postupy uživatelů	23
4.1	Předkládání žádostí (podnětů).....	23
4.2	Předkládání připomínek a námitek.....	24
4.3	Opravný prostředek	24
4.4	Řešení stížností	25
4.5	Správní poplatky	25
5	Závěrečná ustanovení	25
5.1	Kontrola směrnice.....	25
6	Přílohy:	26
	Příloha č. 1 -	26
	Formulář žádosti o povolení vstupu do zakázaného prostoru.....	26
	Příloha č. 2: Statut konzultační skupiny ASM.....	28

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A DEFINIC

Zkratka	Význam zkratky CZE	Význam zkratky ENG
AIP	Letecká informační příručka	Aeronautical Information Publication
AMC	Civilně vojenské pracoviště AMC Česká republika	Airspace Management Cell
ASD	Konstruktor struktur vzdušného prostoru	Airspace Designer
ASM	Uspořádání vzdušného prostoru	Airspace Management
ATM	Uspořádání letového provozu	Air Traffic Management
ATZ	Letištní provozní zóna	Aerodrome Traffic Zone
AUP	Plán využití vzdušného prostoru	Airspace Use Plan
CBA	Přeshraniční oblast	Cross Border Area
CTA	Řízená oblast	Control Area
CTR	Řízený okresek	Control Zone
DAM	Dynamické uspořádání vzdušného prostoru	Dynamic Airspace Management
FAB CE	Funkční blok vzdušného prostoru střední Evropa	Functional Airspace Block Central Europe
FBZ	Ochranná zóna pro plánování letů	Flight Planning Buffer Zone
FUA	Pružné užívání vzdušného prostoru	Flexible Use of Airspace
ICAO	Mezinárodní organizace pro civilní letectví	International Civil Aviation Organisation
KASM	Komise ASM	ASM Committee
KSASM	Konzultační skupina ASM	ASM Consultation Group
LAA	Letecká amatérská asociace	Light Aircraft Association
MD	Ministerstvo dopravy	Ministry of Transport
NMOC	-----	Network Manager Operations Centre
NPZ	Neplánovací oblast	Non Planning Zone
ONS	Odbor navigačních služeb	Air Navigation Services Department

OOP	Opatření obecné povahy	General Measure
SES	Jednotné evropské nebe	Single European Sky
TMA	Koncová řízená oblast	Terminal Control Area
UUP	Aktualizovaný plán využití vzdušného prostoru	Updated Airspace Use Plan

Zkratky prostorů v ČR:

- LKD** - Nebezpečný prostor / Danger area
- LKR** - Omezený prostor / Restricted area
- LKP** - Zakázaný prostor / Prohibited area
- LKTRA** - Dočasně rezervovaný prostor / Temporary Reserved Area
- LKTSA** - Dočasně vyhrazený prostor / Temporary Segregated Area
- TRA GA** - Dočasně rezervovaný vzdušný prostor určený pro místní provoz všeobecného letectví

DEFINICE

Pro účely této směrnice se použijí definice stanovené:

- v čl. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 ze dne 10. března 2004, kterým se stanoví rámec pro vytvoření jednotného evropského nebe (rámcové nařízení),
- v čl. 2 nařízení Komise (ES) č. 2150/2005 ze dne 23. prosince 2005, kterým se stanoví společná pravidla pro pružné užívání vzdušného prostoru,
- v hl. 2 Leteckého předpisu L 15 O letecké informační službě,
- v hl. 1 Leteckého předpisu L 2 Pravidla létání,
- Appendix 1 European Route Network Improvement Plan – Part 3,
- v čl. 2 prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/123 ze dne 24. ledna 2019, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro funkce sítě uspořádání letového provozu (ATM) a zrušuje nařízení Komise (EU) č. 677/2011,
- v AIP ČR GEN 2.2,
- v příloze I prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 ze dne 1. března 2017 v platném znění, kterým se stanoví společné požadavky na poskytovatele služeb v oblasti uspořádání letového provozu, letových navigačních služeb a jiných funkcí sítě uspořádání letového provozu a dohled nad nimi, zrušují nařízení (ES) č. 482/2008, prováděcí nařízení (EU) č. 1034/2011, (EU) č. 1035/2011 a (EU) 2016/1377 a mění nařízení (EU) č. 677/2011.

Dodatečně se k výše uvedeným definicím použijí tyto definice:

Inspektor ASM

Úřad pro plnění svých povinností v oblasti regulace vzdušného prostoru ČR stanovených zákonem č. 49/1997 Sb. o civilním letectví, a vyhláškou MDS č. 108/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ustanovil a vybavil příslušnými kompetencemi odpovědnou osobu – inspektora ASM, který je zaměstnancem Oddělení dohledu ONS Úřadu.

Žadatel

Žadatel je fyzická nebo právnická osoba, která podá žádost na Úřad.

Žádost

Žádost je druhem podání, tedy úkonu účastníka řízení směřujícího vůči správnímu orgánu, kterým se zahajuje správní řízení. Žádost musí obsahovat obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. a § 16 vyhlášky MDS č. 108/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Žádost musí být předložena Úřadu v jazyce českém, a to i včetně příloh.

Podnět

Podnět je procesní prostředek, který však sám o sobě nezahajuje správní řízení, ale pouze vyzývá Úřad ke zvážení, zda jsou zde skutečnosti odůvodňující zahájení správního řízení z moci úřední.

Předkladatel

Předkladatel je fyzická nebo právnická osoba, která podá podnět na Úřad

„**Civilně - vojenská spolupráce**“ je interakce mezi civilními a vojenskými orgány a složkami ATM, která je nutná k zajištění bezpečného, účinného a harmonického využívání vzdušného prostoru.

„**Využívání vzdušného prostoru**“ je způsob, jakým je vzdušný prostor provozně používán.

Akce sportovního charakteru je časově omezená soutěžní akce na regionální, celostátní nebo mezinárodní úrovni, která není organizována za účelem dosažení zisku, mající podporu orgánů státní správy nebo samosprávy, případně alespoň částečně financována z veřejných zdrojů. Z toho důvodu se poplatky za vyhrazení VP nevybírají.

1 Základní ustanovení

Užívání vzdušného prostoru České republiky je prováděno v souladu s nařízením Komise (ES) č. 2150/2005, kterým se stanoví společná pravidla pro pružné užívání vzdušného prostoru, které vychází z původní koncepce FUA, a je dále regulováno Úřadem pro civilní letectví ČR (dále jen Úřad) podle příslušných ustanovení zákona č. 49/1997 Sb. o civilním letectví a vyhlášky MD S č. 108/1997 Sb.

1.1 Cíl směrnice

Cílem směrnice je popsat systém řízení rozdělování a využívání vzdušného prostoru (dále jen ASM) ČR v kontextu příslušné národní legislativy a přímo použitelných evropských nařízení vydaných v rámci implementace konceptu vytváření jednotného evropského nebe a dále popsat činnosti jednotlivých subjektů zapojených do tohoto systému.

Dokument uceleným způsobem zapracovává postupy a požadavky relevantních předpisů vztahujících se k ASM ČR nebo tam kde je to výhodné, se na ně odkazuje.

Dokument reaguje na požadavky k navrhování, údržbě a přezkumu struktur vzdušného prostoru vyplývající z PNK (EU) 2017/373 ve znění PNK (EU) 2020/469.

Směrnice tvoří postup pro zaměstnance ONS vykonávající management vzdušného prostoru nebo dohled nad tímto managementem na před-taktické a taktické úrovni ASM.

1.2 Závaznost a odpovědnost

Tento dokument je směrnicí Úřadu pro civilní letectví, která je závazná pro zaměstnance ONS, pro stanovené zaměstnance Úřadu, kteří se v rámci stanovených pracovních povinností podílejí na řízení a hodnocení efektivity využití vzdušného prostoru (ASM - Airspace management) a pro fyzické nebo právnické osoby, které provádí činnosti, jejichž postup je upraven touto směrnicí (např. žadatelé o vyhrazení části vzdušného prostoru České republiky) ve smyslu § 44 zákona č. 49/1997 Sb. o civilním letectví a vyhlášky MD S č. 108/1997 Sb.

1.3 Legislativní rámec a použité normy

Národní legislativa

- zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o civilním letectví“),
- vyhláška MD S č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon o civilním letectví (dále jen „vyhláška“),
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),
- letecký předpis L2 Pravidla létání,
- letecký předpis L15 O letecké informační službě,
- Politika uspořádání vzdušného prostoru ČR.

Legislativa EU

- nařízení (ES) č. 549/2004, kterým se stanoví rámec pro jednotného evropského nebe,
- nařízení (ES) č. 551/2004, o organizaci a užívání vzdušného prostoru v jednotném evropském nebi,

- nařízení (ES) č. 2150/2005, kterým se stanoví společná pravidla pro pružné využívání vzdušného prostoru,
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/123, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro funkce sítě uspořádání letového provozu (ATM),
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/373, kterým se stanoví společné požadavky na poskytovatele služeb v oblasti uspořádání letového provozu / letových navigačních služeb a jiných funkcí sítě uspořádání letového provozu a dohled nad nimi,
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/373 ve znění PNK (EU) 2020/469, kterým se stanoví požadavky navrhování struktur vzdušného prostoru.
- Specifikace a doporučení:
 - European Route Network Improvement Plan (ERNIP) – Part 3, Procedures for Airspace Management,
 - EUROCONTROL Specification for the application of the Flexible Use of Airspace (FUA),
 - EUROCONTROL Specification for Airspace Management (ASM) Support System Requirements supporting the ASM processes at local and FAB level Part I – Baseline Requirements.

1.4 Struktury vzdušného prostoru

Česká republika, v rámci svého členství v ICAO, implementuje požadavky Chicagské úmluvy, její přílohy a doporučení, prostřednictvím národní legislativy a prováděcích předpisů. Vzdušný prostor ČR implementuje třídy a struktury vzdušného prostoru včetně příslušných postupů dle standardů a doporučení ICAO zejména prostřednictvím leteckých předpisů řady L. Konkrétně se jedná především o L 2 Pravidla létání a L 15 O letecké informační službě. Tyto postupy jsou dále zpřesňovány, doplňovány a sjednocovány v rámci členství ČR ve společenství států EU usilujících o vytvoření jednotného evropského nebe. Vzdušný prostor je v rámci této iniciativy považován za jeden ze základních prostředků umožňující naplňování klíčových výkonnostních ukazatelů pro jednotlivá referenční období.

Vzdušný prostor ČR zahrnuje jak permanentní, tak dočasné struktury. Činnosti zájmových uskupení ASM úrovně 1 směřují k maximální a efektivní transformaci permanentních struktur na proměnné ve smyslu časových a geometrických vlastností v souladu s požadavky konceptu FUA a ICAO. Úřad tyto aktivity podporuje prostřednictvím svého trvalého a aktivního zapojení do příslušných skupin ASM.

Vzdušný prostor ČR obsahuje také části, jejichž řízení bylo delegováno zahraničním poskytovatelům letových navigačních služeb na základě formálních mezinárodních dohod. Úřad dohlíží nad implementací těchto dohod.

ČR prostřednictvím Úřadu, který reguluje užívání vzdušného prostoru ve smyslu ustanovení § 44 zákona o civilním letectví, a dále svým zapojením popsanych zájmových skupin a postupů, usiluje o maximální efektivnost využití svého vzdušného prostoru s cílem uspokojení požadavků co největšího počtu uživatelů při zachování úrovně bezpečnosti (viz příloha Statut Konzultační skupiny ASM).

V ČR jsou zavedeny následující struktury vzdušného prostoru a ATS služeb:

- a) **prostory letových provozních služeb** – v rozsahu pověření poskytovatele letových provozních služeb, které vydává Úřad CTR/MCTR, TMA/MTMA, CTA, FRA
- b) **omezené prostory (LKR)** – v souladu s konceptem ICAO
- c) **nebezpečné prostory (LKD)** – v souladu s konceptem ICAO

- d) **zakázané prostory (LKP)** – v souladu s konceptem ICAO
- e) **dočasně rezervované prostory (LKTRA)** – v souladu s konceptem FUA; tento typ prostoru dává možnost průletu jinému letovému provozu na základě povolení ATC
- f) **dočasně vyhrazené prostory (LKTSA)** – v souladu s konceptem FUA; tento typ prostoru je využíván pouze pro jeden druh letového provozu a není povolen průlet jiného letového provozu
- g) **dočasně rezervované prostory pro všeobecné letectví (TRA GA)** – jsou nenárokové a důvodem jejich zřízení je umožnit místní provoz
- h) **tratě ATS**
- i) **přeshraniční oblast (CBA)** – v současné době nevyužíváno
- j) **dynamické uspořádání vzdušného prostoru (DAM)**
- k) **přímé tratě (DCT)**
- l) **kondicionální tratě (CDR)**
- m) **jiné struktury vzdušného prostoru: FIR, ATZ, RMZ/TMZ**
- n) **NPZ, FBZ určeny pouze pro plánovací účely**

V souladu s odstavcem 9 čl. 3 PNK (EU) 2017/373 se provádí přezkum u struktur vedených pod písmeny a) až g). Struktury vedené pod písmeny h) a n) jsou přezkoumávány dle požadavku dotčeného poskytovatele služeb nebo poskytovatele informací známému provozu anebo v případě požadavku Úřadu pro civilní letectví.

2 Koncept FUA

Tato část popisuje koncept FUA obecně. Pro detailní seznámení s problematikou použije personál Úřadu, pověřený úkoly v oblasti ASM, zejména ustanovení nařízení Komise (ES) č. 2150/2005 (FUA), ERNIP část 3 – ASM příručka a EUROCONTROL specifikace pro aplikaci konceptu FUA (viz seznam legislativy a použitých norem výše).

2.1 Cíl implementace konceptu

Vzdušný prostor patří mezi omezené zdroje (scarce resources). Cílem je uplatňovat spravedlivá a efektivní pravidla pro uspořádání a organizaci vzdušného prostoru, udržovat a aktivně usilovat o zlepšování bezpečného a efektivního uspořádání vzdušného prostoru, profesionalizovat a zkvalitnit navrhování struktur vzdušného prostoru a napomoci sdílenému užívání vzdušného prostoru všemi skupinami uživatelů. Dle potřeby zajistit harmonizaci postupů pro uspořádání vzdušného prostoru v rámci FAB CE a s okolními státy, podílet se na spolupráci s příslušnými orgány za účelem stanovení rámce pro řízení výkonnosti v oblastech relevantních pro FUA a zajistit účinné sledování výkonnosti ASM na všech jeho úrovních. Vzdušný prostor v rámci konceptu FUA není již rozdělován na vojenský či civilní, ale je považován za jeden celek a jeho využití se řídí flexibilně dle aktuálních požadavků a jeho dostupnosti. Je-li nutné nějaký provoz segregovat od jiného provozu, děje se tak pouze na základě odůvodněných potřeb pro zajištění bezpečnosti daného provozu. Tato segregace by však měla mít dočasný charakter.

Z hlediska provozního zavádí koncept FUA flexibilní struktury služeb a vzdušného prostoru jako např. kondicionální ATS tratě (CDR), dočasně omezené prostory (TRA, TSA), přeshraniční oblasti (CBA), prostor volných letových tratí (FRA) apod. případně aplikuje koncept flexibility na prostory popsané ICAO (R, P, D a prostory letových provozních služeb ATS). Flexibilita se aplikuje jak v rovině časové, tak i geografické.

Z hlediska řízení koncept FUA definuje 3 úrovně řízení využívání vzdušného prostoru (ASM úroveň

1 až 3).

2.2 ASM úroveň 1 – obecně

Strategická úroveň. Tato úroveň definuje strategii, politiku a priority pro efektivní řízení využívání vzdušného prostoru a zajišťuje strategické plánování. Aplikace ASM úrovně 1 spočívá ve vytvoření strategického orgánu - Komise ASM, který pravidelně a průběžně posuzuje efektivitu přidělování a užívání vzdušného prostoru v souladu se stanovenou politikou a prioritou. Tento orgán zajišťuje účinné fungování dalších dvou úrovní ASM.

2.3 ASM úroveň 2 – obecně

Před-taktická úroveň. Tato úroveň zajišťuje každodenní řešení žádostí o přidělení částí vzdušného prostoru prostřednictvím AMC (Airspace management cell). Jedná se společný civilně vojenský orgán, vybavený příslušnými kompetencemi, nástroji a technologiemi umožňujícími efektivní alokaci vzdušného prostoru.

2.4 ASM úroveň 3 – obecně

Taktická úroveň. Jedná se o úroveň zajištěnou orgány řízení letového provozu. Tato úroveň zprostředkovává okamžité provozní požadavky uživatelů vzdušného prostoru, co se týče aktivace, deaktivace a realokace prostoru alokovaného na ASM úrovni 2.

3 Vzdušný prostor ČR a řízení jeho využívání

3.1 Aplikace konceptu FUA v ČR

Užívání vzdušného prostoru České republiky je prováděno v souladu s prováděcím nařízením Komise (ES) č. 2150/2005 v maximální možné míře prostřednictvím stanovených orgánů zapojených do všech jednotlivých úrovní ASM. Soulad a míra aplikace je předmětem hodnocení dále uvedených účelově zřízených uskupení ASM úrovně 1, vybavených příslušnými pravomocemi.

Změny struktury vzdušného prostoru musí být řádně navrženy, prozkoumány a ověřeny předtím, než budou zavedeny. Následně musí probíhat údržba a pravidelný přezkum zavedených struktur vzdušného prostoru.

Členy jednotlivých úrovní ASM jsou zástupci:

- Úřadu;
- Ministerstva dopravy;
- Ministerstva obrany;
- Řízení letového provozu ČR, s.p.;
- Armády ČR
- Aeroklubu ČR;
- Letecké amatérské asociace ČR.

Poznámka: V případě potřeby lze přizvat k řešení specifických úkolů také další zainteresované strany, jako například další poskytovatele služeb nebo zástupce uživatelů vzdušného prostoru (např. zástupce asociace leteckých dopravců apod.).

3.2 Politika, strategie a priority

Strategické záměry a rozhodnutí na nejvyšší úrovni jsou formulovány prostřednictvím národní legislativy a dále pak prostřednictvím dohod v rámci jednotlivých úrovní ASM. Kromě zákona o civilním letectví a jeho prováděcí vyhlášky se pak jedná:

- **(ASM úroveň 1)** o dohody mezi ministerstvy dopravy a obrany (Základní dohoda mezi Ministerstvem dopravy a spojů a Ministerstvem obrany o vztazích civilního a vojenského letectví v míru), dále pak o dohodu mezi příslušnými správními orgány (Politika uspořádání vzdušného prostoru České republiky a Dohoda o užívání vzdušného prostoru a o odpovědnosti za koordinaci civilního letového provozu s vojenským letovým provozem).
- **(ASM úroveň 2 a 3)** o příslušné postupy schválené ASM úrovní 1, které jsou předkládány k projednání na KSASM, a to jak civilní tak vojenské části AMC.
- Jedná se o přezkum stávajících postupů a posuzování jejich změn pro civilně vojenská stanoviště jak na taktické, tak na před-taktické úrovni. Tento požadavek vyplývá nejen ze schválené Politiky uspořádání VP ČR, ale primárně z čl. 4 (1)(m) NK (ES) 2150/2005.

3.3 ASM úroveň 1 – KASM a KSASM

ASM úroveň 1 je definována v dokumentu Politika uspořádání vzdušného prostoru ČR a je zajištěna činností Komise ASM (KASM) a Konzultační skupiny ASM (KSASM). Obě platformy jsou vedeny zástupci Úřadu a zahrnují představitele uživatelů vzdušného prostoru na příslušné úrovni.

- a) Úlohou KASM je zajistit bezpečné a efektivní využití struktury vzdušného prostoru ČR, jakož i kontinuitu a transparentnost provozních podmínek na hranicích se sousedními státy v souladu se smlouvami o spolupráci, uzavřenými v rámci FAB CE a s ostatními sousedními státy (Polsko, Německo) – viz Politika uspořádání vzdušného prostoru ČR.
- b) Hlavním úkolem KSASM je napomáhat KASM v jeho činnosti, včetně oblastí politiky uspořádání vzdušného prostoru, konfigurace vzdušného prostoru a pracovních procesů, s cílem věnovat náležitou pozornost rozdílným požadavkům všech uživatelů vzdušného prostoru a poskytovatelům ATS - civilním i vojenským.

3.4 Změna v rozdělení vzdušného prostoru

Iniciace změny vzdušného prostoru musí zahrnovat odůvodnění změny žadatelem.

Možné důvody pro změny vzdušného prostoru zahrnují mimo jiné obchodní, technologické, právní a sociální aspekty, jako například:

- zvyšování provozní bezpečnosti a/nebo její účinnosti;
- splnění požadavků na kapacitu vzdušného prostoru;
- snižování dopadů provozu letadel na životní prostředí;
- umožnění změn v infrastruktuře CNS; nebo
- oprava zjištěných nedostatků.

Iniciátorem změny může být stát (MD, MŽP, MO), Úřad, provozovatelé letišť, poskytovatelé ATM/ANS nebo uživatelé vzdušného prostoru.

Změna v rozdělení vzdušného prostoru může být iniciována prostřednictvím podnětu kteréhokoli uživatele vzdušného prostoru nebo jinou oprávněnou fyzickou nebo právnickou osobou, použitím dále uvedených postupů. Změna může být iniciována také prostřednictvím KS ASM. Je požadováno, aby změna zachovala alespoň stávající úroveň bezpečnosti, tj. jako před změnou. Žadatel zajistí, aby změna vzdušného prostoru uspokojovala požadavky plynoucí z PNK (EU) 2017/373 ve znění

PNK (EU) 2020/469 a byla v souladu s vnitrostátními procesy pro změny vzdušného prostoru. Žadatel musí identifikovat příslušné zúčastněné strany a provést s nimi konzultace, zajistit zpracování konstrukce změny struktury vzdušného prostoru, její ověření a vypracování příslušné dokumentace konstruktérem vzdušného prostoru (ASD) – viz čl. 3.5 této směrnice.

Výstup předá žadatel spolu s žádostí na Úřad. Tam kde je to nutné, Úřad zajistí identifikaci dalších zúčastněných stran k provedení bezpečnostního posouzení, formálních konzultací a upřesnění návrhu změny. Následně inspektor ASM připraví podklady s nezbytnými informacemi k požadavku změny struktury vzdušného prostoru pro jednání KSASM.

Požadavky na změny ve struktuře vzdušného prostoru ČR jsou posuzovány v rámci pravidelných jednání KSASM z hlediska dopadu na další uživatele, z hlediska bezpečnostního posouzení a z hlediska uplatňování konceptu FUA. Při posuzování podnětů na změnu v uspořádání vzdušného prostoru se uplatňují spravedlivá a transparentní pravidla s cílem budovat důvěru a respekt mezi všemi zúčastněnými stranami. Inspektor ASM v součinnosti s konzultační skupinou následně připravuje podklady a doporučení pro rozhodnutí KASM v kontextu strategií a priorit ČR.

Po posouzení podnětu je změna realizována z moci úřední.

Změna vzdušného prostoru je realizována po dosažení konsenzu v rámci KSASM prostřednictvím správního řízení vedeného Úřadem, vydáním vyhlášky o OOP (viz kap. 3.10 Postupy Úřadu).

V případě nedosažení konsenzu na úrovni KSASM je věc projednána na úrovni KASM, kdy Komise vyjádří svůj souhlas / nesouhlas se zavedením dotčené změny vzdušného prostoru. Stanovisko KASM je postoupeno opět KSASM.

Před zavedením příslušné změny vzdušného prostoru do provozu musí KSASM organizovat cestou svých členů bezpečnostní posouzení všemi zainteresovanými stranami, tedy dotčenými uživateli měněného prostoru i dotčenými poskytovateli služeb. Toto posouzení podporuje Úřad, který informuje KASM formou zápisu z jednání KSASM. V rámci projednání jsou brána v úvahu hlediska všech uživatelů vzdušného prostoru. Bezpečnostní posouzení je prováděno dle konkrétních případů, a to s ohledem na pověření poskytovat letové provozní služby v dotčeném vzdušném prostoru či v jeho bezprostředním okolí, a s ohledem na bezpečné využívání dotčeného vzdušného prostoru. Úřad vede ke každé změně prostoru dokumentaci, včetně záznamu o provedeném bezpečnostním posouzení. Blíže je postup bezpečnostního posouzení popsán v čl. 10 dokumentu Politika uspořádání vzdušného prostoru ČR.

V případě, že má změna ve struktuře vzdušného prostoru ČR dopad na funkční systém poskytovatele služeb v oblasti uspořádání letového provozu / letových navigačních služeb (ATM/ANS) je tento dopad považován současně za změnu funkčního systému dotčeného poskytovatele a musí být posouzen poskytovatelem služeb dle přímo použitelného právního předpisu EU, tj. dle prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373.

3.5 Konstruktér struktur vzdušného prostoru (ASD)

ASD je určován státem na základě požadavku definovaném v odst. 8 čl. 3 PNK (EU) 2017/373. Určení ASD je prováděno po projednání návrhu na určení konstruktéra Komise ASM (KASM).

ASD je povinen vypracovat interní postupy pro komunikaci s klienty, návrhy struktur, jejich údržbu a pravidelné revize ve smyslu odst. 8 a 9 čl. 3 PNK (EU) 2017/373. V těchto postupech dokumentuje zejména:

- kontaktní údaje pro předkládání žádostí na konstrukci struktur vzdušného prostoru a postupy pro komunikaci s klienty, včetně požadavků na obsahovou stránku žádostí na zpracování návrhu struktury (změny struktury) vzdušného prostoru a předávání výstupů ASD klientovi
- jasně stanovené hranice povinností a odpovědnosti v rámci organizace ASD, včetně přímé odpovědnosti odpovědného vedoucího

- popis celkové filosofie a zásad ASD v oblasti bezpečnosti, kvality a ochrany jeho služeb, které souhrnně tvoří jeho politiku, podepsanou odpovědným vedoucím
- postup, který zajišťuje, že jsou pracovníci ASD odborně připraveni a jsou způsobilí k plnění svých povinností bezpečným, účinným, soustavným a udržitelným způsobem
- formální prostředky komunikace, což zajišťuje, že jsou si pracovníci ASD plně vědomi systému řízení, který umožňuje předávání informací a umožňuje vysvětlit, proč jsou konkrétní opatření přijata a proč jsou zaváděny nebo měněny postupy
- veškeré klíčové procesy, včetně procesu návrhu struktur vzdušného prostoru, jejich údržby a pravidelné revize a forem výstupů
- způsoby určování metod ověřování (validace) vytvořených návrhů a kontrol kompatibility pro implementaci návrhu do konkrétní části vzdušného prostoru
- způsoby oznamování změn postupů Úřadu pro civilní letectví

Postupy podléhají schválení Úřadem pro civilní letectví. Úřad postupy schválí, pokud jsou naplněny všechny výše uvedené požadavky, včetně požadavků stanovených v dodatku 1 k příloze XI (část FPD) PNK (EU) 2017/373, a v případě postupů pro provádění údržby a revizí struktur vzdušného prostoru i požadavků stanovených v čl. 6 písm. a) a k) PNK (EU) 2017/373. Plnění posledně jmenovaných požadavků přímo použitelného právního předpisu EU lze doložit osvědčením poskytovatele služby tvorby letových postupů (FPD).

ASD zpracuje pětiletý plán údržby a pravidelných revizí struktur vzdušného prostoru ČR, který každoročně vyhodnocuje a aktualizuje. Výstupy z každoroční revize s návrhem případných opatření předkládá ASD do 31. 1. následujícího roku v dohodnutém formátu Úřadu pro civilní letectví (Odbor navigačních služeb SP).

Pětiletý plán údržby a pravidelných revizí struktur vzdušného prostoru ČR, včetně jeho každoročních aktualizací je předmětem akceptace Úřadu pro civilní letectví. Akceptovaný plán potom Úřad rozesílá těm správcům struktur, jejichž struktury jsou předmětem revize v dotčeném kalendářním roce, a kteří jsou povinni dodat podklady a poskytnout součinnost ASD pro provedení přezkumu v dohodnutém termínu. Rozsah předkládaných informací správci struktur je stanoven v pětiletém plánu.

Na základě projednání návrhu na KASM byl cestou ministerstva dopravy určen **státní podnik Řízení letového provozu ČR** jako organizace odpovědná za navrhování struktur vzdušného prostoru a současně jako organizace odpovědná za provádění údržby a pravidelného přezkumu struktur vzdušného prostoru v pravomoci ČR.

Adresa určeného konstruktéra struktur vzdušného prostoru (ASD):

Řízení letového provozu České republiky, s. p.

Navigační 787

252 61 Jeneč u Prahy

Česká republika

Telefonní číslo na ústřednu: +420 220 371 111,

Telefonní číslo do podatelny: +420 220 373 281.

ID datové schránky: xhusbrm

Email: ASD@ans.cz

3.6 Hodnocení efektivity aplikace konceptu FUA

Hodnocení je prováděno prostřednictvím pravidelných jednání KSASM, která připravuje doporučení

pro strategické rozhodnutí v rámci KASM. Hodnocení je založeno jednak na vyhodnocování efektivity plánování a využívání vzdušného prostoru a jednak na posuzování aktuálního stavu aplikace konceptu ve srovnání se specifikacemi FUA publikovanými EUROCONTROL.

3.7 Hodnocení efektivity využívání vzdušného prostoru

V ČR není prozatím zaveden jednotný automatizovaný vyhodnocovací systém pro sledování rezervací a skutečného využívání vzdušného prostoru.

Inspektor ASM shromažďuje zprávy o využívání vzdušného prostoru, které zasílají měsíčně uživatelé/správci prostorů na Úřad a následně vede jejich evidenci, ze které vychází hodnocení efektivity. Vyhodnocení je použito k následné úpravě struktury vzdušného prostoru ČR cestou KSASM. Vyhodnocení je jednou ročně zasíláno k vyhodnocení na úrovni NMOC v rámci Network Manager.

3.8 ASM úroveň 2 – AMC

Tuto úroveň vykonává civilně-vojenské pracoviště AMC ČR dislokované na IATCC v Jenči v souladu s nařízením Komise (ES) č. 2150/2005, čl. 5.

Dohled nad tímto stanovištěm je prováděn odpovědnými dohledovými orgány v koordinaci mezi Úřadem a Ministerstvem obrany.

3.9 ASM úroveň 3 – ATM

Tuto úroveň vykonávají příslušná civilní a vojenská stanoviště ATS a AMC ČR v souladu s nařízením Komise (ES) 2150/2005, čl. 6. V reálném čase aktivují a deaktivují dočasně vyhrazené části vzdušného prostoru (dle AUP/UUP), nebo provádí přerozdělení prostorů uživatelům za účelem jejich efektivnějšího využití. Aktivování/deaktivování prostoru (podle AUP/UUP) provádí podle oznámení uživatele prostoru o jeho skutečném využití.

Dohled nad implementací ASM úrovně 3 - ATM provádí u civilních stanovišť ATS Úřad a u vojenských stanovišť ATS dohledový orgán Ministerstva obrany.

3.10 Publikace informací týkajících se vzdušného prostoru

Primárním zdrojem informací o charakteristikách jednotlivých částí vzdušného prostoru je letecká informační příručka (AIP) a VFR příručka ČR.

Primárním zdrojem informací o charakteristikách jednotlivých částí vzdušného prostoru pro resort Ministerstva obrany je vojenská letecká informační příručka (MIL AIP), za kterou odpovídají stanovené orgány Ministerstva obrany.

Primárním zdrojem informací o plánovaných aktivitách, rezervacích a omezeních ve vzdušném prostoru ČR je Airspace Use Plan (AUP) / Updated Use Plan (UUP). Další informace lze získat prostřednictvím zpráv NOTAM.

Tyto informace jsou také dynamicky prezentovány cestou webových stránek ŘLP ČR, s.p. systémem **AisView**, který zprostředkovává grafické zobrazení o prostorech, AUP/UUP a meteorologických datech.

3.11 Postupy Úřadu

3.12 Úloha Úřadu

Úřad je členem KSASM a KASM - ASM úrovně 1 – strategická úroveň.

Úřad provádí výkon státní správy ve věcech civilního letectví. V rámci ASM se jedná především o aplikaci § 44 zákona o civilním letectví, kdy Úřad vydává vyhlášky o opatření obecné povahy podle správního řádu o rozdělení vzdušného prostoru v dohodě s Ministerstvem obrany a po projednání s osobou pověřenou výkonem státní správy ve věcech sportovních létajících zařízení.

Úřad plní úkoly vnitrostátního dozorového orgánu dle přímo použitelného právního předpisu EU. V kontextu ASM:

- dohlíží na plnění regulatorních požadavků pro pružné užívání vzdušného prostoru na před-taktické a taktické úrovni,
- posuzuje a schvaluje příslušné koordinační dohody mezi jednotlivými poskytovateli letových provozních služeb včetně mezinárodních dohod,
- dohlíží na plnění regulatorních požadavků poskytovateli ATM/ANS služeb,
- dohlíží na interoperabilitu a provozní způsobilost systémů zajišťující řízení a předávání zpráv v rámci ASM.

3.13 Inspektor ASM

Úřad pro plnění svých povinností v oblasti regulace vzdušného prostoru ČR stanovených zákonem č. 49/1997 Sb., a vyhláškou MD S č. 108/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zřídil systemizované služební místo a stanovil příslušné kompetence odpovědné osobě – **inspektorovi ASM**, který je zaměstnancem Oddělení dohledu, ONS/SP Úřadu. Tento inspektor současně zajišťuje dohled nad plněním požadavků ASM na před-taktické a taktické úrovni.

Inspektor ASM je:

- odborně způsobilou osobou pro řešení otázek týkajících se ASM. Odborná způsobilost inspektora ASM je získána specifickým výcvikem a postupy v souladu se Směrnicí pro výcvik sekce provozní;
- kontaktní osobou a konzultantem Úřadu pro řešení otázek souvisejících s využíváním vzdušného prostoru ČR;
- kontaktní osobou pro další útvary Úřadu při řešení specifických úloh těchto útvarů majících souvislost s využíváním vzdušného prostoru ČR (např. letecká vystoupení);
- vedoucím KSASM, v rámci které předkládá analýzy požadavků na změnu struktury vzdušného prostoru ČR, obdržené Úřadem nebo vznesené v rámci Úřadu, za účelem posouzení v rámci působnosti této skupiny. Opačně pak výstupy jednání KSASM nechává validovat KASM a přenáší je k dalšímu projednání a zpracování Úřadem;
- odpovědnou osobou pro plnění úkolů uvedených v ust. 4.3, 4.4 a 4.7 této směrnice, přičemž využívá postupy a procesy uvedené ust. 4.6 a 4.8 této směrnice.

3.14 Řešení požadavků uživatelů vzdušného prostoru – aplikace regulace

Úřad reguluje užívání vzdušného prostoru ČR podle § 44 zákona o civilním letectví prostřednictvím omezení, zakázání nebo dočasného vyhrazení části vzdušného prostoru pro jednoho uživatele nebo kategorie uživatelů.

Požadavky uživatelů musí být předloženy prostřednictvím podatelny Úřadu a jsou projednávány v rámci činností platforem ASM úrovně 1.

3.15 Omezení a zakázání užívání vzdušného prostoru

Úřad může na dobu nezbytně nutnou nebo trvale omezit nebo zakázat užívání vzdušného prostoru České republiky k létání nad určitými oblastmi podle § 44 odst. 3 zákona o civilním letectví.

Úřad může na dobu nezbytně nutnou omezit nebo zakázat užívání vzdušného prostoru České republiky k létání nad určitými oblastmi podle § 44 odst. 4 zákona o civilním letectví v situacích zvláštní zřetele definovaných předmětným odstavcem.

V obou případech postupuje Úřad v dohodě s Ministerstvem obrany a dle správního řádu.

3.16 Dočasné vyhrazení

Pojmem dočasné vyhrazení se myslí, vyhrazení vzdušného prostoru nebo jeho části k létání jednoho uživatele nebo kategorie uživatelů.

- **Vyhrazení provede AMC** dle § 44 odst. 5, nepřesáhne-li doba vyhrazení 24 hodin v průběhu tří dnů po sobě jdoucích ode dne vyhrazení. V těchto případech není požadováno ověření konkrétní změny konstruktérem vzdušného prostoru.
- **Vyhrazení provede Úřad** dle § 44 odst. 6, přesahuje-li požadovaná doba vyhrazení 24 hodin v průběhu tří dnů po sobě jdoucích ode dne vyhrazení.

3.17 Správní postupy

Na základě podané žádosti (podnětu) o vyhrazení vzdušného prostoru nebo žádosti (podnětu) na změnu struktury vzdušného prostoru na Úřad je tato žádost (podnět) posouzena, a pokud je právně přípustná, je zahájeno projednávání podnětu v rámci KSASM.

Žádost o změnu struktury vzdušného prostoru nebo dočasné vyhrazení části vzdušného prostoru ČR předloží žadatel Úřadu nejpozději 90 dnů před dnem, o něhož je požadováno rozhodnutí Úřadu o změně struktury nebo vyhrazení.

Žadatel by měl počítat další čas nezbytný pro publikaci změny s využitím dvojnásobného termínu AIRAC.

Časová osa s termíny celkového procesu změny struktury vzdušného prostoru je uvedena v příloze č. 9 dokumentu Politika uspořádání vzdušného prostoru ČR.

Žádost (podnět) musí obsahovat:

- Účel a charakter činnosti, pro kterou je změna struktury nebo vyhrazení požadováno.
- Plán implementace, včetně časového vymezení změny struktury nebo vyhrazení, datum a čas zahájení a ukončení činnosti, pro kterou je změna nebo vyhrazení vyžadováno, způsob publikace změny.
- Prostorové vymezení změny struktury nebo vyhrazení pomocí zeměpisných souřadnic.
- Výškové vymezení struktury vzdušného prostoru nebo vyhrazení uváděné v hladinách používaných v letectví, letové hladiny, nadmořské výšky nebo výšky nad zemí.
- Identifikaci subjektu odpovědného za poskytování služeb v dotčené struktuře vzdušného prostoru nebo za vydání povolení vstupu či průletu vyhrazeným prostorem, včetně telefonického spojení, volacího znaku a používaného kmitočtu (pokud je proveditelné).

V případě žádosti o změnu struktury vzdušného prostoru musí obsahovat výše uvedené a současně:

- Výstup z provedené konzultace s dotčenými stranami.
- Návrh změny struktury nebo návrh nové struktury vzdušného prostoru, včetně mapového podkladu, vypracované konstruktérem struktur vzdušného prostoru (ASD).
- Návrh ASD k způsobu ověření konkrétní změny struktury vzdušného prostoru a výstupy z jejího provedení, včetně kontroly kompatibility změny v rámci konkrétní části vzdušného prostoru ČR. Požadovanou validaci provádí ASD nebo jiné kvalifikované osoby nebo organizace, která byla určeny státem¹.

Po projednání v rámci činností platformy ASM úrovně 1 (viz také čl. 3.13 a čl. 4.1) je zahájeno správní řízení z moci úřední v souladu se správním řádem.

Oprávněnou úřední osobou je inspektor ASM (nebo určený zástupce) Oddělení dohledu ONS/SP Úřadu, popřípadě ředitel ONS/SP (pokud tak bylo ředitelem ONS rozhodnuto), který:

- Je hlavním kontaktním pracovníkem Úřadu ve věci ASM.
- Posuzuje oprávněnost požadavku.
- Provede přípravu návrhu opatření obecné povahy.
- Projedná požadavek a návrh opatření obecné povahy se zástupci KSASM a KASM úrovně 1.
- Řídí cestou členů KSASM provedení bezpečnostního posouzení a vede o tom záznamy.
- Projedná návrh opatření obecné povahy s dotčenými orgány. V rámci delegace letových provozních služeb ve vzdušném prostoru ČR na poskytovatele těchto služeb sousedního státu, je dotčeným orgánem i odpovědný úřad tohoto státu.
- Zajistí zveřejnění návrhu opatření obecné povahy (podle použitého postupu).
- Řídí proces vypořádání připomínek a námitek (pokud není použit postup dle § 44 odst. 4, kdy se návrh opatření obecné povahy nezveřejňuje a připomínky ani námítky se k němu nepodávají).
- Zajistí zveřejnění OOP po vypořádání připomínek (podle použitého postupu).
- Řídí relevantní činnosti Úřadu související s implementací předmětu opatření obecné povahy.

V rámci procesu správního řízení je dbáno na dodržování veškeré související legislativy.

Informace o regulaci vzdušného prostoru ČR podle § 44 zákona o civilním letectví se po nabytí účinnosti opatření obecné povahy uveřejňují prostřednictvím Letecké informační služby příslušnou formou.

Opatření obecné povahy zahajované z moci úřední je řešeno v souladu se správním řádem v případě aplikace postupů uvedených v § 44 odst. 2, 3, 4 a 6. Správní řízení je zahájeno dnem vyvěšení návrhu opatření obecné povahy na úřední desku Úřadu.

V případě, že je aplikován postup dle § 44 odst. 4 zákona o civilním letectví, kdy není návrh opatření obecné povahy zveřejňován, je správní řízení zahájeno dnem vyvěšení opatření obecné povahy.

Za proces odpovídá v obou případech inspektor ASM nebo v jeho nepřítomnosti jiný pověřený pracovník Oddělení dohledu ONS/SP Úřadu, popřípadě ředitel ONS/SP Úřadu, pokud tak bylo ředitelem ONS rozhodnuto.

¹ Viz článek 3.5

3.18 Povolování vstupu do zakázaných prostorů

Veškeré žádosti uživatelů vzdušného prostoru o lety do zakázaných prostorů vyřizuje Úřad v rámci správního řízení na základě formálně podané žádosti (viz Příloha č. 1) na podatelnu Úřadu.

3.19 Proces správního řízení o povolení vstupu do zakázaného prostoru zahájeného na základě podané žádosti

Žádost je vyřizována za dodržení podmínek stanovených předpisem L 2 Pravidla létání, Hlava 3 Všeobecná pravidla, ust. 3.1.11 týkající se vydání souhlasu státu s provedením letu do zakázaného prostoru a v souladu s § 44 odst. 1 zákona o civilním letectví a správním řádem.

Správní řízení je zahájeno dnem doručení žádosti (dle § 44 správního řádu).

Po obdržení žádosti je tato předána k vyřízení oprávněné úřední osobě, kterou je inspektor ASM (nebo určený zaměstnanec), který:

- Je hlavním kontaktním pracovníkem Úřadu pro vyřízení žádosti.
- Proveďte kontrolu žádosti a přiložených dokumentů z hlediska požadované úplnosti, věcné a obsahové správnosti. Nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, vyzve inspektor ASM žadatele k doplnění žádosti v souladu s § 45 odst. 2 správního řádu. Neodstraní-li žadatel v určené lhůtě podstatné vady žádosti, které brání pokračování řízení, Úřad správní řízení v souladu s § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaví.
- Pokud je žádost zjevně právně nepřipustná, takovou žádost Úřad neprojednává a v souladu s § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu správní řízení zastaví. Usnesení o zastavení správního řízení je žadateli zasláno písemnou formou.
- Před vydáním rozhodnutí si Úřad vyžádá od uživatele zakázaného prostoru stanovisko, na základě kterého vydává rozhodnutí. V rozhodnutí stanoví případně další podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany.

Z důvodů vytvoření dostatečného časového prostoru k naplnění rozhodovacího procesu pro rozhodnutí, dle správního řádu musí být žádost Úřadu předložena nejpozději 30 dnů přede dnem, od něhož je povolení vstupu do zakázaného prostoru požadováno.

Žádost musí být předložena v českém jazyce včetně příloh a musí obsahovat všechny náležitosti dle § 37 správního řádu.

Žádosti vyřizuje Úřad jako správní orgán, formou rozhodnutí podle správního řádu.

V rámci správního řízení provede správní orgán další příslušné úkony:

- provede nezbytnou koordinaci s ostatními útvary Úřadu k zabezpečení vzájemné provázanosti rozhodnutí,
- v případě provádění leteckých prací prověří vydání příslušných povolení k požadovaným činnostem,
- o vydaném kladném rozhodnutí informuje žadatele a vlastníka prostoru jako účastníky řízení a dále také ŘLP ČR, s.p. (upb.oznameni@ans.cz) a AČR (crc@army.cz) na vědomí. V případě LKP 1 informuje Ochranou službu Policie ČR (os.operacni@pcr.cz).

V rámci procesu správního řízení zahájeného na základě podané žádosti je dbáno na dodržování veškeré související legislativy.

3.20 Výjimka ze schvalovacího procesu o povolení vstupu do zakázaného prostoru

V případě nutnosti naléhavého vstupu do vzdušného prostoru LKP se schvalovací proces z důvodu časové tísně a vzhledem k charakteru plněného úkolu nevztahuje na:

- Lety policejní
- Lety letecké záchranné služby bezprostředně související se záchranou lidského života
- Lety za účelem pátrání a záchrany
- Lety provádějící hasičskou činnost (hasební lety)
- Lety vojenských letadel (NATINAMDS, NaPoSy PVO ČR, LZS, SAR, pomoc v rámci průmyslové nebo ekologické havárie či živelní pohromy, apod.)

V případě LKP1 (Pražský hrad), který spravuje Vojenská kancelář prezidenta republiky (VKPR), bude písemné povolení pro lety vojenských letadel vydávat Ministerstvo obrany, a to na základě kladného stanoviska VKPR.

Mapa procesu vydání opatření obecné povahy je uvedena v dokumentu Politika uspořádání vzdušného prostoru ČR (Příloha 6), který je publikován na internetových stránkách Úřadu.

4 Postupy uživatelů

4.1 Předkládání žádostí (podnětů)

O požadavku na dočasné vyhrazení části vzdušného prostoru České republiky k létání jednoho uživatele nebo kategorie uživatelů rozhoduje, v souladu s čl. 3.15 této směrnice, civilně-vojenské pracoviště AMC ČR nebo Úřad, v dohodě s Ministerstvem obrany.

Každé podání žádosti (podnětu) na Úřad bude posuzováno individuálně podle obsahu. V souladu s ustanovením § 44 odst. 6 zákona o civilním letectví (ZCL) dočasně omezený prostor zřizuje ÚCL opatřením obecné povahy (OOP) vydaným podle správního řádu, a to v dohodě s Ministerstvem obrany a po projednání s osobou pověřenou výkonem státní správy ve věcech sportovních létajících zařízení (dále jen „dotčená osoba“). Vzhledem k tomu, že vzdušný prostor České republiky je za dodržení podmínek stanovených ZCL a dodržení pravidel létání veřejně přístupný, je třeba důsledně vážit zájmy jeho jednotlivých uživatelů tak, aby omezení ostatních (tedy zřízením dočasně omezeného prostoru pro jednoho uživatele nebo skupinu uživatelů ke specifické činnosti) na základě jeho žádosti (podnětu) nebylo v rozporu s veřejným zájmem nejen na zajištění bezpečnosti státu, obrany či veřejného pořádku, ale také na zajištění bezpečnosti letového provozu.

Požadavek na dohodu s Ministerstvem obrany ohledně návrhu opatření obecné povahy a jeho projednání s dotčenou osobou je realizován v rámci KSASM nebo využitím formální komunikace s těmito subjekty, pokud je tak dohodnuto. V souladu s ustanovením § 44a ZCL zveřejní ÚCL návrh OOP veřejnou vyhláškou vyvěšením na své úřední desce, tedy návrh opatření zveřejňuje z moci úřední, nikoliv na žádost navrhovatele, pro jehož účely má být dočasně omezený prostor zřízen.

Toto má své opodstatnění zejména z praktického hlediska vážení zájmů jednotlivých uživatelů vzdušného prostoru. Z věcných důvodů není tedy podstatné, o co si žadatel požádá, ale jaký je výsledek dohody mezi ÚCL a Ministerstvem obrany vyžadované zákonem (ZCL). Návrh uživatele může být bez dalšího schválen, odmítnut, případně zásadním způsobem přepracován, ať už ohledně horizontálního rozsahu přiděleného omezeného prostoru či jeho výškového, časového nebo jiného omezení. Z toho také vyplývá, že na zřízení takového prostoru není právní nárok.

Řízení o vydání OOP ohledně vyhrazení části vzdušného prostoru není tedy fakticky řízením o žádosti, ale řízením zahajovaným z moci úřední. Přestože ustanovení § 44 odst. 6 ZCL označuje podání směřující k vyhrazení části vzdušného prostoru jako žádost, jedná se pouze o podnět,

kterému nemusí být v případě, že nedojde k dohodě mezi Úřadem a Ministerstvem obrany, vyhověno.

V souladu s výše uvedeným není vydáno procesní rozhodnutí o tom, že se žádost zamítá, ale podatel je pouze vyrozuměn, že jeho podnětu na zřízení či úpravu dočasně omezeného prostoru, nelze po projednání na KSASM vyhovět, protože nedošlo k dohodě mezi ÚCL a Ministerstvem obrany.

Podnět formou žádosti je nezbytné předkládat na ÚCL v dostatečném časovém předstihu, aby bylo možné zajistit projednání podnětu v rámci KSASM a následně realizovat správní proces vydání návrhu OOP, vypořádání případných připomínek a námitek (viz čl. 4.2) a vydání vlastního OOP, včetně následného zajištění řádné publikace dočasně vyhrazení vzdušného prostoru.

AMC ČR upravuje svými provozními postupy, zásady a konkrétní odpovědnost pracovníků AMC za řešení žádostí v rámci před-taktické a taktické úrovně, včetně spolupráce s dalšími partnery.

Provozními postupy a zásady jsou předmětem projednání v rámci KSASM.

Obsah a formu žádosti upravuje ustanovení § 16 vyhlášky. Formulář k podání žádosti je přílohou dokumentu Politika uspořádání vzdušného prostoru ČR (Příloha 8).

4.2 Předkládání připomínek a námitek

Úřad při vydávání OOP v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu a čl. 4.6 této směrnice, vyzve dotčené osoby, aby k návrhu opatření podávaly připomínky nebo námítky. Předkladatel připomínek nebo námitek předává své podněty písemně cestou podatelny Úřadu nebo ústně v případě veřejného projednávání v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu (zejména § 172).

- Vyhodnocení připomínek

Připomínky k návrhu OOP může podat kdokoli, jehož práva, povinnosti, nebo zájmy mohou být OOP přímo dotčeny. Inspektor ASM je povinen vyhodnotit všechny došlé připomínky, které byly Úřadu doručeny v rámci písemného řízení o návrhu OOP a zabývat se jimi jako podkladem pro OOP a vypořádat se s nimi v jeho odůvodnění (§ 172 (4)).

- Rozhodnutí o námitkách

Písemně odůvodněné námitky proti návrhu OOP mohou podat poskytovatelé leteckých služeb a organizace sdružující v České republice uživatele vzdušného prostoru, nebo, určí-li tak Úřad i jiné osoby, jejichž oprávněné zájmy mohou být OOP přímo dotčeny, Inspektor ASM musí rozhodnout o písemných námitkách, které byly podány ve lhůtě 30 dnů ode dne zveřejnění návrhu OOP. S návrhem rozhodnutím seznamuje vedoucího Oddělení dohledu a dále postupuje na základě akceptace tohoto návrhu nebo pokynů vedoucího oddělení. Ovlivní-li vyřízení námítky oprávněné zájmy některé osoby jiným způsobem než návrh OOP a není-li změna v její prospěch, je povinností inspektora ASM zjistit její stanovisko. Výsledné rozhodnutí o námitkách musí obsahovat odůvodnění (§ 172 (5)).

4.3 Opravný prostředek

Proti OOP nelze podat opravný prostředek.

4.4 Řešení stížností

Stížnosti týkající se vzdušného prostoru ČR registruje inspektor ASM. Každou stížnost inspektor ASM předběžně analyzuje a následně řeší podle vhodnosti buď v rámci Úřadu za účasti vybraných zástupců dle posuzované problematiky anebo v rámci jednání skupin ASM úrovně 1.

V případě stížnosti proti postupu Úřadu nebo nevhodnému chování úředních osob se postupuje podle příslušných ustanovení správního řádu (§ 175 a násl.).

4.5 Správní poplatky

Za provádění některých správních úkonů souvisejících s využíváním vzdušného prostoru jsou vybírány správní poplatky dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Jejich výše je založena na aktuálním znění příslušné úhradové vyhlášky.

Definice: Akcí sportovního charakteru se rozumí časově omezená soutěžní akce na regionální, celostátní nebo mezinárodní úrovni, která není organizována za účelem dosažení zisku, mající podporu orgánů státní správy nebo samosprávy, případně alespoň částečně financována z veřejných zdrojů.

5 Závěrečná ustanovení

Tato směrnice č. CAA/S-SP-021-2/2020, 3. vydání, nabývá účinnosti dnem 27. 01. 2022 a nahrazuje směrnici č. CAA/S-SP-021-1/2020, 2. vydání, kterou tímto ruší.

5.1 Kontrola směrnice

Za kontrolu správnosti směrnice odpovídá vedoucí oddělení dohledu ONS/SP. Za správnost směrnice a její aktualizaci odpovídá inspektor ASM.

Platnost jednotlivých ustanovení směrnice je revidována během porad Odboru navigačních služeb podle potřeby.

6 Přílohy:

Příloha č. 1 -

Formulář žádosti o povolení vstupu do zakázaného prostoru

ŽÁDOST O POVOLENÍ VSTUPU DO ZAKÁZANÉHO PROSTORU APPLICATION FOR ENTRY INTO A PROHIBITED AREA	
	Úřad pro civilní letectví K letišti 1149/23 160 08 Praha 6
1. Registrovaný název žadatele/ Registered name of applicant	
2. Obchodní název (je-li odlišný)/ Trading name (if different)	
3. Adresa/ Address	
4. Důvod pro udělení výjimky/ Reason for exemption	
5. Požadované časové období vstupu/ Required time period of entry	
6. Požadovaný typ letadla včetně poznávací značky/ Required aircraft type including registration mark	
7. Místo použití letadla/ Place of use of the aircraft	
8. Bezpečnostní opatření během provozu/ Safety precautions during operation*)	
9. Kontaktní osoba pro případ nenadálé situace/ Contact details	
Jméno/ Name	
Telefon /Phone	
E-mail	

10. Zákres požadovaného využití prostoru/ Outline of the required use of space^{*)}

11. Místo a datum

Místo/ Place

Datum/ Date

^{*)} lze dodat jako přílohu

Stránka 2 z 2

Příloha č. 2: Statut konzultační skupiny ASM

Statut Konzultační skupiny ASM (verze 2.0)

Úvodní ustanovení

1. Konzultační skupina ASM (dále jen „KSASM“) byla vytvořena rozhodnutím Komise ASM (dále jen KASM) za účelem společných konzultací, formulací rad a názorů při uspořádání vzdušného prostoru, k zajištění efektivní a průběžné podpory implementace konceptu FUA ve smyslu ustanovení Nařízení Komise (ES) č. 2150/2005 ze dne 23. prosince 2005, kterým se stanoví společná pravidla pro pružné užívání vzdušného prostoru ve vzdušném prostoru České republiky.
2. Hlavním úkolem KSASM je napomáhat KASM v jeho činnosti, včetně uplatňování politiky uspořádání vzdušného prostoru, posuzování konfigurace vzdušného prostoru a pracovních procesů, s cílem věnovat náležitou pozornost rozdílným požadavkům všech uživatelů vzdušného prostoru a poskytovatelům ATS – civilním i vojenským.
3. KSASM je při plnění stanovených úkolů podřízena KASM.

Článek 1

Složení KSASM

1. KSASM je tvořena stálým zastoupením státní správy a uživatelů vzdušného prostoru.
2. Stálou KSASM tvoří členové KSASM: Úřad pro civilní letectví (dále jen Úřad), Ministerstvo obrany, Ministerstvo dopravy, Řízení letového provozu ČR, s. p., Armáda ČR, Letecká amatérská asociace ČR a Aeroklub ČR z. s., kteří jsou zastupováni oprávněnými zástupci.
3. Pokud je potřeba, je možné přizvat na jednání KSASM dotčené zainteresované strany (žadatele o vyhrazení části vzdušného prostoru, zpracovatele projednávaných materiálů, odpovědné pracovníky před-taktické úrovně ASM a letecké informační služby) a se souhlasem ostatních členů KSASM také další experty na projednávanou problematiku.

Článek 2

Působnost KSASM

1. VE VZTAHU K STÁTNÍ STRATEGII A POLITICE USPOŘÁDÁNÍ VZDUŠNÉHO PROSTORU
 - a) Posuzuje efektivitu spolupráce a aplikace postupů ASM dohodnutých mezi civilními a vojenskými orgány.
 - b) Přípravuje podklady, aktualizuje a hodnotí uplatňování Politiky uspořádání vzdušného prostoru ČR.
 - c) Pravidelně hodnotí využívání existujících vzdušných struktur, připravuje zprávu pro KASM a případně návrh na změnu těchto struktur.

- d) Zajišťuje, že navrhované změny vzdušného prostoru jsou přezkoumávány transparentním způsobem, a že jsou vzaty v úvahu potřeby všech zainteresovaných uživatelů vzdušného prostoru, udržení anebo zlepšení dosažené úrovně provozní bezpečnosti a v neposlední řadě také státem definované priority strategické úrovně ASM.
- e) Připravuje a hodnotí kritéria a postupy, podle kterých je řízeno zajištění rozstupu provozu od vyhrazených nebo omezených vzdušných struktur.
- f) Je oprávněna navrhnout změnu ve vzdušném prostoru.
- g) Plní úkoly zadane rozhodnutím KASM.

2. VE VZTAHU K ŘÍZENÍ APLIKACE KONCEPTU FUA

- a) Posuzuje efektivitu uplatňování zavedené koncepce FUA dle zásad uvedených v nařízení NK (ES) č. 2150/2005.
- b) Připravuje, aktualizuje a udržuje koncepci FUA; za tímto účelem navrhuje postupy pro efektivní, přiměřené a spravedlivé přidělování vzdušného prostoru.
- c) Zajišťuje používání zavedeného způsobu hodnocení FUA; za tímto účelem kontaktuje příslušné uživatele s výzvou o dodání nebo aktualizaci dat; případně navrhuje změnu postupu pro sledování aplikace FUA.
- d) Sbírá, ukládá a analyzuje stav uplatňování koncepce FUA.
- e) Dle vhodnosti připravuje a uplatňuje podklady získané z mezinárodních jednání obsahující ověřené postupy a zkušenosti do postupů ASM.
- f) Připravuje podklady pro jednání KASM zaměřené na hodnocení /uplatňování koncepce FUA na všech úrovních ASM.
- g) Připravuje a ověřuje podklady do výroční zprávy FUA.

Článek 3

Řízení KSASM a pracovní postupy

1. Skupina je řízena pověřeným zástupcem Úřadu – inspektorem ASM (vedoucí skupiny).
2. Inspektor ASM zodpovídá za organizaci pracovních jednání, včasnou distribuci podkladových materiálů ke konkrétním jednáním, zpracování programu a zápisu jednání, aktualizaci pracovního programu skupiny a předávání výstupů jednání KASM.
3. Stálí členové skupiny jsou pověřováni mateřskou organizací, kterou na jednání KSASM zastupují.
4. Pracovní jednání skupiny se uskutečňuje v intervalu přibližně každých 8 týdnů v předem dohodnutých termínech, které jsou schvalovány všemi členy skupiny. Navržené termíny jsou vždy součástí předposledního jednání KSASM v daném roce.
5. Jednání KS ASM předsedá ředitel odboru navigačních služeb SP/ÚCL nebo jím pověřený člen skupiny.
6. Místem jednání je Úřad, pokud nebude předem dohodnuto jinak (např. pokud není dohodnuto provedení jednání distančním způsobem za využití nástrojů pro videokonferenci nebo v jiném místě).
7. Jednání skupiny KSASM jsou neveřejná.

8. Program jednání je připravován a distribuován elektronicky všem členům stálého zastoupení a pozvaným zástupcům nejpozději 5 pracovních dnů před jednáním. Vstupy pro jednání je nutno dodat vedoucímu skupiny nejpozději 10 pracovních dnů před plánovaným jednáním. Program je zveřejňován také prostřednictvím internetových stránek.
9. Pracovním jazykem jednání je jazyk český.
10. Pracovní jednání je vedeno formou řízených diskusí a prezentací k problematice uvedené na schváleném programu jednání.
11. Rozhodovací procesy skupiny jsou vedeny formou konsensu. Pro dosažení konsensu v oblasti, která je předmětem rozhodovacího procesu, je nutné získání souhlasu všech organizací. Při hlasování má každá organizace jeden hlas. Pokud je dosaženo konsensu, je věc předána k dalšímu řízení Úřadu dle správního řádu, popř. jinak, pokud není věc projednávána ve správním řízení. Pokud není dosaženo konsensu na úrovni KSASM je věc projednána na úrovni KASM. Stanovisko KASM je postoupeno opět KSASM s požadavkem o bezpečnostní posouzení, pokud již nebylo provedeno při prvním posouzení, a také k dalšímu řízení dle správního řádu.
12. Přijaté závěry skupiny jsou závazné pro všechny členy skupiny.
13. U každé změny struktury vzdušného prostoru musí být provedeno na úrovni jednotlivých zainteresovaných subjektů hodnocení bezpečnosti změny vzdušného prostoru. Termín ukončení hodnocení je navržen Úřadem a odsouhlasen členy KSASM.
14. Vedoucí skupiny vytvoří do 10 pracovních dnů z každého jednání KSASM návrh zápisu, který je rozeslán všem stálým členům k připomínkování. Přitom stanoví dobu na připomínky, která je minimálně 5 pracovních dnů. Po vypořádání připomínek publikuje vedoucí skupiny zápis z jednání formou mailu a uložením na internetové úložiště.
15. Jednání skupiny s rozhodnutím „per rollam“
 - a. Pokud se tak členové skupiny dohodnou, mohou být provedena některá rozhodnutí KSASM mimo zasedání písemnou cestou, popř. elektronickou poštou (dále jen „per rollam“).
 - b. Zpracovatel materiálu jej zašle vedoucímu skupiny se žádostí o schválení per rollam. Materiály ke schválení per rollam rozesílá vedoucí skupiny stálým členům s pevně stanovenou lhůtou, která činí 10 pracovních dnů, pokud není členy KSASM odsouhlaseno jinak.
 - c. Lhůta pro sdělení připomínek počíná běžet pracovním dnem, který bezprostředně následuje po dni, v němž byl materiál rozeslán. Případné připomínky zasílají členové skupiny KSASM přímo zpracovateli a v kopii také vedoucímu skupiny.
 - d. Neodpoví-li člen ve stanovené lhůtě, je toto považováno za vyslovení souhlasu.
 - e. Po obdržení připomínek je zpracovatel povinen provést jejich vypořádání, v opačném případě bude schvalování per rollam ukončeno. Upravený materiál zašle vedoucímu skupiny, který jej distribuuje všem členům KSASM. Materiál je považovaný za schválený, pokud jeho finální verzi ve lhůtě do 5 pracovních dnů od rozeslání materiálů vedoucím skupiny nerozporuje žádný člen KSASM. Lhůta

začíná běžet pracovním dnem, který bezprostředně následuje po dni, v němž byl finální materiál rozeslán.

- f. Pokud se vypořádáním připomínek nepodaří dosáhnout konsensu a rozpor s některým členem KSASM přetrvává, předloží tento materiál předkladatel na nejbližším jednání KSASM.
- g. O všech přijatých rozhodnutích per rollam informuje členy KSASM vedoucí skupiny na nejbližším společném jednání.

Článek 4

Práva a povinnosti

1. Vedoucí skupiny má právo kontrolovat plnění úkolů souvisejících s pracovním programem skupiny a odsouhlasených v rámci jednání (popř. úkolů odsouhlasených per rollam).
2. Vedoucí skupiny má právo svolávat jednání skupiny v řádném i mimořádném termínu.
3. V naléhavých případech má právo každý stálý člen písemně požádat cestou vedoucího skupiny o svolání mimořádného jednání KSASM. Jednání se svolává výjimečně za konsenzu všech stálých členů
4. Každý člen KSASM resp. zástupce má právo se vyjádřit za svoji organizaci k projednávaným záležitostem a přinášet návrhy na dopracování či úpravu předkládaných materiálů, včetně pracovního programu skupiny.
5. Každý člen KSASM popř. stanovený zástupce člena má právo klást dotazy ostatním členům skupiny, popřípadě přizvaným osobám na jednání skupiny.
6. Nemůže-li se z vážných důvodů stálý člen KSASM, popř. jeho stanovený zástupce, zúčastnit jednání skupiny, má právo sdělit své připomínky a návrhy k projednávaným materiálům cestou vedoucího skupiny.
7. Každý člen KSASM má povinnost účastnit se jednání, případně stanovit zástupce, který bude mít hlasovací právo. V případě neúčasti má povinnost se omluvit, s tím, že nebude uplatněno jeho hlasovací právo v případě, že nestanoví svého zástupce.
8. Každý člen KSASM popř. stanovený zástupce člena má povinnost prostudovat a podle své působnosti posoudit předkládané materiály a zaujmout k nim svá stanoviska.
9. Každý člen KSASM popř. stanovený zástupce člena má povinnost řídit se závěry z jednání skupiny a plnit úkoly vyplývající ze schváleného pracovního programu skupiny a z odsouhlasených závěrů z jednání (včetně úkolů odsouhlasených per rollam).

Článek 5

Dokumenty

1. Skupina zpracovává program a zápis společných jednání, program činnosti, zprávy a doporučení vztahující se k činnostem jednotlivých úrovní konceptu FUA, stanoviska k problematice přidělené k posouzení od KASM, doporučení a ověřené postupy určené ke schválení KASM založené na poznatcích získaných z jednání na národní a mezinárodní úrovni, statut skupiny.

2. Vedoucí skupiny vede záznam o provedeném posouzení změn ve vzdušném prostoru ČR.
3. Skupina předkládá KASM návrhy na změnu Politiky uspořádání vzdušného prostoru ČR.

Článek 6

Komunikace

1. KSASM používá elektronické způsoby komunikace, zejména email a odkazy na účelově zřízené úložiště (na stránkách Úřadu).
2. V případě formální písemné komunikace lze využít datovou schránku ÚCL (identifikátor datové schránky: v8gaaz5).
3. Veškerá dokumentace je uložena na účelově zřízeném úložišti (<https://cloud.caa.cz/index.php/s/cRUnKILC8DzdEap>) a v elektronickém archivu Úřadu.